

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četr leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četr leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Pusti dnevi politične suše, ki nij bila nič manjša nego ona v prirodi po nekaterih krajih naše domovine, bližajo se skoro svojemu koncu, vsaj kar se tiče notranje politike. Inavgurovali bodo letos novo parlamentarno sezono deželnih zborov, katerih nekateri se bodo sešli še ta mesec, ostali pa, in sicer večina, mej njimi tudi naš kranjski deželnih zastop (?), prihodnji mesec september. Južnih dežela deželnih zborov, izimši tržaški, bodo zborovati začeli uže meseca avgusta, isto tako tiroški; goriški in štajerski sta sklicana na 14. dan septembra, vsem drugim je sestati se v 24. dan septembra. Zanimljivo je, da deželnemu zboru češkemu in moravskemu nij nič dalje časa odmerjenega, nego — predarlskemu in bukovinskemu, koroškemu, šleskemu in kranjskemu. Ustavaki so uže davno prorokovali, da bodo letos v nekaterih zborih hudi boji, oficijozni listi pa so na to zažugali, da vlada ne bode trpela neplovnih strankarskih prepirov v deželnih zastopih in — domov poslala tiste zbole, kateri ne bodo hoteli pečati se samo z deželno upravo. Ali pojde vzhodu svarilu povsodi vse gladko, o tem se ne da govoriti naprej, sicer pa se bode itak pokazalo kmalu. Vederemo!

Za zdaj se skoro vse novinarstvo in ne samo avstrijsko, nego tudi inostransko, zlasti nemško in angleško, pa tudi rusko in italijansko v prvej vrsti bavi s sestankom našega in nemškega carja v Gostinu. Temu se nij čuditi, ne zaradi tega, ker je ta sestanek res tako neizmerno važen — mi vsaj mu ne pripisujemo nikakšne izredne važnosti — ampak ker je zdanji čas prvič jako ugoden političnim kombinacijam, in drugič, ker si je židovsko naše

ustavoverno novinarstvo prizadevalo na vso moč, Gostinski sestanek izkoristiti za židovsko-nemški laži-liberalizem. Jednako „liberalni“ prijatelji naših ustavovercev so jim se ve da pritrkavali, oglasili so se pa tudi drugi listi, ki sodijo vse drugače in bolj previdno. Glasila naših intrasigentov so si neizmerno veliko dobrega obetala od svodenja mogočnih dveh sosednih vladarjev, nadajajo se, da bodo „nemške (!) besede“, ki jih bode naš cesar slišal pri tej priliki, mutako bobnele po ušesih, da bode kar oglušil za vse, kar nij „nemško“! Presvitli naš gospodar še nikoli nij zatajeval svojega nemštva, niti mu treba nij to storiti, a pravični naš car je tudi izrekel jasno in glasno, da hoče mir imeti mej svojimi narodi, mir, ki ga proizazivajo in osigurajo jednaka prava. In ravno to ponavlja zdaj novinarskim izjavam v oči „Mährisch-schlesische Corresp.“; zajemajo iz zanesljivega vira, piše ta list, da je potovanje našega cesarja v Gostin v resnici dokaz, da avstrijska vlada nikakor ne misli na „zatiranje“ nemškega življa, nego da mu pusti popolno svobodo poleg tega pa hoče obistiniti ravnopravnost vseh avstrijskih narodov zajamčeno jim po ustavi. To smatra grof Taaffe za svoj nalog, a samo to: meje te zadače neče prekoraci ni za las. Nemci in Slovani so vsi sini novi jedne države, katera nobednemu ne sme biti mačeha. Nijeden čin zdanje avstrijske vlade nij krivice delal Nemcem, kaj še le, da bil kateri meril na to, narediti iz njih helote!

Tako govori omenjeni list in vsaka beseda je resnična. Nemcem grof Taaffe nij vzel najmanjše stvarice, le Slovanom še skoro ničesar dal nij, kar jim gre. Toliko obrekovane „koncesije“ Slovanom so dozdaj zgol obljuhe. O tem bi se, žal! mnogo dalo govoriti, pa

zdaj še pustimo in potrpimo, toda jedenkrat bode tudi našega trpljenja konec

Prijazne razmere naše država s silno nemško carevino nam sicer itak morajo biti do cela po godu, dokler tej carevini vrhovne posle opravlja železna roka železnega kancelarja, ki se isto tako, kakor mi v imenu pravega liberalizma bojuje zoper proroke lažnjivega liberalstva po židovskem kroji. Ne dvo-mimo niti najmanje, da je knez Bismark tako skozi in skozi Nemec, da bi mu ne težilo želodec čisto nič, če bi Nemčija pohrustala avstrijske nemške provincije in za nameček sem ter tja še kak nenemšk kos zemlje: v tem oziru nij prav nobenega razločka mej Bismarkom in našimi iskrenimi prijatelji na apeninskem poluotoku. Toda v zdanjih naših bojih je Bismark naš priredni zaveznič, na robe pa tudi njemu zdaj ugaja naše prijateljstvo. In ker v politiki odločujejo slučajni interesi, zato je vsakako dobro, da sta si prijateljici Avstrija Nemčija. A to naše prijateljstvo je za Nemčijo in sicer ne le glede notranje, temveč posebno glede vnanje politike vsaj ravno toliko vredno, kakor za nas njeni prijateljstvo. V tem preverjenji nas potrujejo glasi ruskega novinarstva, kateri ugibljejo, da Nemčija išče zvezo z Avstrijo, ker vé, da se na Rusijo uže ne more zanašati tako nepogojno, kakor prej

Omenili smo gori našega soseda na jugozapadu. Dolgo uže se kakor morska kača vleče po novinah vest o avstro-italijanski alianci. Doslej vzvidelo se nam je pretresanje te konjekture zgočasnikarski sport. Posebno kratkočasilo nas je neko poročilo v prvem dunajskem ustavovernem listu, v katerem so bile navedene besede imenitnega italijanskega poslanca, ki je bajé trdil, da bosta moralna (laško) ljudstvo in novinsartvo osnovati velikansko agitacijo za

Listek.

Pravična in resnična pisma spectabilisova.

XIX.

Zdaj smo slišali, da se ne smemo prepričati in kregati nič več; pristajem, spectabilis cum voto! Meni je čisto po volji to, ker jaz itak ne trpim in nijsem nikoli trpel tistih „poslanih“ na zadnej strani „Slovenskega Naroda“, v katerih nij bilo nič drugega najti, nego problemko osobno in ostrih besedij tudi včasih. Zdaj se nič več ne bojim ni gospé Pavline Pajkove ni drugega koga.

Če bo vender hotel po vsej sili kdo mej svet poslati in priobčiti katero poslano, naj plača inseratno pristojbo, se bo uže s časom tudi naveličal plačevati, in mi vsi drugi, ki

nijmamo „roke ni srca“ na zadnej strani lista in se ne kregamo radi, se bomo rešili domačega prepira mej inserati, k večjemu se bomo dali pod rubriko „dopisi“ ali pa tukaj-le dol pod črto se bomo, da ne zaspimo vse skupaj, kolikor nas je še živih Slovencev.

Domač prepir dunajske naše nadzorne mladine (ne dunajskih peric) je storil, da smo se po vsej pravici in resnici naveličevali takega domačega vojskovanja, ki ne koristi nič, ampak draži in žali brez posebne potrebe.

Ker pa ravno zdaj po tej suši nijmamo nič takega, kar bi dregalo naše živce, se bojim, da bo gospodu uredniku samemu še žal, ka je tako kategorično izrekel sodbo in izjavil, da ga ne interesira in da mu nij nič mar za nobeno domačo prasko, ko bi še tako nedolžna bila, ampak da se kregati ne bi smeli mej seboj nikdar. Res bi lepo bilo in prijetno, ko bi mir vladal mej nami in ko bi si vši, kar

nas je, dobri bili, ali kdo je kriv naših prepirov, ako nijso uredniki sami, ki sprejemajo v predale lista take članke in dopise, kateri prizavljajo odgovore, protiodgovore in drugotnice?

V teoriji je lehko reči: ne kregajmo se, bodimo složni, ali v praksi je to čisto drugače, kakor vidimo skoro vsak dan, znamenjuje pa ta živahnost, da ljudje kaj čitajo, da nij govorja v apatiji.

Če sodnija sprejme v zapisnik tožbo, mora po vsej pravici in resnici poslušati tudi toženo stranko in jej govoriti dati, kar je potrebno, ravno tako mora tudi urednik po § 19. tiskovne postave sprejeti popravek, če je stvaren, in pri takih „stvarnih“ popravkih pride navadno — osoba na vrh, a stvarnost pod osobo, kakor nas skušnja uči in kakor je splošna navada povsodi, ne samo pri nas.

Vsak teden jedno „poslano“ bi človek še

zvezo Italije in Avstrije, če ne — ne bode nič! Za predpust bi to ne bila preslaba šala. Če bodemo mi čakali na italijansko prijateljstvo dotle, kadar se bo za zvezo z nami potezalo italijansko ljudstvo in novinarstvo, to je tisti ljudje, ki na italijanskem delajo javno mnenje, potem — lehko dolgo čakamo! Drugačna pa je stvar po najnovejšej novici, da italijanski kralj želi sniti se z našim cesarjem.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. avgusta.

Dopisnik z Dunaja v praško „Politik“ pričuje, da se bodo v **gospodsko zbornico** imenovali novi udje, „da se bode numerično in intelektuelno pomnožila zbornica z možmi, o katerih se vede, da so o političnih, verskih in narodnih vprašanjih jednakih mislij s kabinetnim šefom“. Če se to imenovanje uresniči, pomnožila se bodo v gospodskej zbornici vladna stranka in nasprotna se popolnem potisnila v manjšino, če se prištejejo zmerni možje.

Neznosno je uže to obnašanje **nemško-liberalne** žurnalistike. Ne le da šejujejo dan na dan in napravljajo nemir mej avstrijskimi narodi, ne le da kličejo izdajsko na pomoč Nemčijo, naj pride in naj pogoltne Avstrijo. Nič več uže nij sveto tem plačanim ljudem. Zdaj jim celo potovanje našega presvetlega vladarja nij po godu. Najraje bi videli, da bi vrlji Tirolci in Predareci ne izkazovali vladarju nikake udanosti, da bi se tako obnašali, kakor se obnaša ta izrod na Dunaji. Če izkazujejo Avstriji udani Tirolci svojo ljubezen do presvetlega vladarja, imenuje liberalna žurnalistika to: demostrancijo. „D. Ztg.“ piše: „Cesarjevo potovanje se je začelo z obiskom glavnega mesta Predarelske. Do zdaj niso imeli klerikalci priložnosti, da bi na kakov način demonstrirali, ker k političnim ekskursum niso dali niti sprejem, niti pozdravni govorov povoda.“ Tako govorjenje se mora vsakemu poštenu mislečemu Avstriju studiti. — Dr. Herbst bode sklical v 14. dan t. m. svoje volilce v Tešinu, in v 15. dan t. m. v Bensenu. Nemški listi, ki so Herbsta napadali in mu obetali moralično smrt, se tolažijo, da bode na tem zborovanji Herbst razpravljaj le gospodarska vprašanja. Bomo videli!

„Narodni list“ pozivlje v uvodnem članku **Hrvate**, naj ne bodo nedelavni, ker volitve v sabor so pred durmi. „Na nje (Hrvate), pravi Nar. list“, upira danes oči Dalmacija, Istra, Bosna in Hercegovina. Jedino z rodoljubnim delovanjem, požrtvovanjem in odločnostjo morejo Hrvatje pospešiti celokupnost Hrvatske“. Prihodne hrvatske volitve v sabor so eminentne važnosti, zato treba, da se takoj začne gibati neodvisna stranka.

Vniranje države.

„Regierungsbote“ priobčuje **russkega** carja reskript na velikega kneza Mihajla

Nikolajeviča, v katerem se mu zahvaljuje za dolgoletno uspešno službovanje kot namestnik v Kavkazu. Za tem pravi: „Kakor vedno poln osobitega visokega spoštovanja za službo Vaše visokosti, ki ste jo učinili prestolu in domovini, spoznal sem zdaj za dobro, da Vas imenovanjem za predsednika državnemu svetu poklicem za svojega najbližnjega sodelavca v najvišjih državnih poslovih“. — „Golos“ ne sme šest mesecev izhajati, ker je preostro pisal proti knezu bolgarskemu.

Iz **Sofije** se poroča, da je Stojlov izdal naznanilo diplomatičnim agentom, v katerem jim javlja, da se je izbrala komisija, ki ima nalog, da reši težavna lastninska vprašanja Mohamedanov v provinciji Küstendil. Komisija ta je sestavljena iz dveh Bolgarov in jednega Turka. — Razglasil se je zakon o reorganizaciji žandarmerije.

V **Francoskej** je agitacija velika, stranke se hočejo prekositi v vseh zvijačah. — Vojni minister je dejal, da so glasovi, ki so se raznesli o velikih nemirih v Tuniziji, neresnični. Dejal je, da je v velikih mestih v Tuniziji postalo zopet bolj mirno in da so se glasovi o nemirih le zaradi tega raznesli, da bi se laglje agitiralo.

V **angleškem** parlamentu so prišle tudi na razgovarjanje bolgarske razmere. Dilke je pripovedoval, da je bolgarska vlada zaprla eks-ministra Cankova, ker je na raznih krajin v Bolgariji skliceval politične shode, a potem ga je zopet oprostila, ker je obljudil, da se bode združeval na dalje jednakih počenjaj. — Gladston je govoril pri banketu govor, v katerem je dejal glede Afganistana, da je Angleška naredila veliko napako, ker je pred tremi leti razdvojila složno in neodvisno deželo. — Pred centralnim kriminalnim sodnim dvorom v Londonu stal je te dni začleni 18letni Irec Hickin, ker je baje državnemu tajniku pisal pretilno pismo, v katerem se je zahtevalo, naj odpusti zaprte osobe in da naj odstopi iz službe tajnika, drugače se mors duelirati s piscem, ali pa poginiti kot pes. Hickin je bil osojen v 15 mesečno polnilno delavnico.

Dopisi.

Iz **Kranja** 6. avgusta. [Izv. dopis] (Požar, pohvala požarne brambe.) Pričakoval sem, da Vam bode navadni Vaš dopisnik poročal o požaru in o groznej nevarnosti, koja je našemu mestu pretila; ker pa tega poročila do zdaj nij, hočem Vam ob kratkem pojasniti, kako velikej opasnosti smo srečno ušli. Pretekli torek o poludveh popoludne vzdignil se je, ko bi trenil, grozovit vihar, prav orkan, in tist hip začel je žalostni glas zvona naznanjati ogenj v mestu. Lehko si je misliti, v kakšnem strabu je bilo vse prebivalstvo, posebno dokler se nij vedlo, kje da gori. Požar nastal je v starem farovškem živinskem hlevu, ki je bil z deskami krit in

nagloma je bil hlev in bližnja drevarnica v plamenu. Takoj, ko se je zvedelo da gori, čul se je tudi klic tukajšnje prostovoljne požarne brambe, katera je zares prav naglo na požarišče prihitela in na vso moč ogenj gasila, ter očividno obvarovala, da se ogenj nij razširil nego le na goreča poslopja omejen ostal. Videlo se je tu, kaj zmore združena moč, kaj zmorejo dobra gasilna orodja, posebno pa cevi! Tudi gospod Peter Majdič je brž k ognju posal svojo ročno brizgalnico, katera je mnogo pripomogla pri gašenju, ker vode nij manjkalo. Ko se je videlo, kako iz petih cevi voda v ogenj duši, pomirilo se je ustrašeno prebivalstvo in menim, da v njegovem imenu govorim, ako na tem mestu požarnej brambi za nje naglo in izdatna pomoč pa za neutrudno delo izrekam zaslужeno pohvalo.

Ako končno omenjam, da se je pri dozdanjih požarih pogrešal tako neobhodno potreben jednotni komando, izražam s tem le željo, da bi društvo jednotni komando vpeljalo in pri požarih tudi strogo držalo se ga, ravno tako, da bi se vsaj neudje društva ne vtipali v dela, ki jim ne pristajo, ali celo v komando se mescal, temveč rajši društvu kot udje pristopili.

W.

Z **Hirske Bistrice** 7. avgusta. [Izv. dopis.] (Požar v Knežaku. G. deželní predsednik.) Velika nesreča, ki je minoli ponedeljek je zadela jedno največjih vasij našega okraja, je uže znana Vašim čitateljem. O polu jednajstih dopoludne je začelo goreti pri jednej hiši v Knežaku in predno so mogli ljudje s polja domov priteči, bilo je uže pol vasi v ognji, ki se je širil tako hitro, da nij bilo mogoče nič rešiti, še denarji so nekaterim zgoreli. Pogorelo je 38 gospodarjev popolnem, deloma samo nekatera gospodarska poslopja. Sreča v nesreči je bila, da nij bilo tist dan vetra, drugače bi bila upepeljena cela vas, ki šteje okolo 140 številk. Tudi v šoli je bil začel tlak goreti, pa so vendar pogasili. Sicer pa nij bilo mogoče gasiti, ker nij skoro nikjer toliko vode, le kake mlake so tu in tam; radi tega menda tudi nij bilo od nikoder nobene brizgalnice; kaj bi bili ž njo brez vode. Reva je strašno velika, ker je zgorela skoro vsa krma za živino, od katere tamošnji prebivalci skoro vse imajo, ker polja jim ne rodijo toliko, da bi se mogli samo s poljskimi pridelki preživeti. Kakor sem čul bilo jih je malo zavarovanih, ker so bili mnogi zbegani po nesrečnej „Sloveniji“, na kojo se silno togoté.

Tako je tist dan so brzjavili Knežačanje svojo nesrečo g. deželnemu predsedniku in

pozobal za silo, ali vsak dan „poslano“ in celo po dva „poslana“, to pač presega naše moči in nevarnost je blizu, da se nè zadavi kateri naročnik, nečem reči čitatelj, ker za čitatelja nenaročnika nas nij toliko strah, ne bi namreč bila izguba za list prevelika, ako bi se res zadavil kateri s kakšnim „poslanim“.

„Poslanih“ se bomo, mislim, lehko iznebili, ako to slavno uredništvo izjavi, da jih ne sprejema brez § 19. tiskovne postave ali brez inseratnega davka. Drugo vprašanje je, kako in kaj tedaj, če se skregamo na prvej ali drugej strani lista in na četrtej mej inserati?

Če se bomo zares skregali in jako zagrizli jeden v druzega, nas niti uredniška košara ne bo sprijaznila in pomirila, ker nam stoji še več orožja na razpolaganje, namreč so v ta namen prikladne „brošurice“, v katerih lehko pove razdaljena stranka vse, kar misli, more razliti ves svoj žolč vanjo in tudi strele sme

metati po protivniku in blato tudi, če strele ne bi pomagale.

Tako in tem načinom sem jasno dokazal, da je urednik „Slovenskega Naroda“ prava reva napram nam, ako zares hočemo in scenirati domač prepir o tem ali onem, n. pr. dali imata akademično društvo „Slovenija“ več gremov, ali jih ima „literarno društvo“ več, kar bi bilo vsekakso važno znati.

Mene nikar ne krivite, da osnujem malo revolucijo v našej literarnej vojski, kaj še! Rad imam, če smo si dobri, akopram je včasih tudi treba (tako bi reklo g. Levstik) z začetim železom izžgati kakšno narodno rano ali brez usmiljenja odpiliti suho vejo na našem narodnem drevesu, pa ako je potrebno povedati kedaj katero pravično in resnično, naj jo le pové vsako, jaz jo tudi rad povém, če tudi dobim potlej jedno ali dve po prstih v zahvalo.

Pri vsem tem pa še „poslanega“ nijsem

nikoli napisal in nikjer, samo jednega sem bil napisal lani, ali ga je zavrglo uredništvo in anuliralo tako, da nij bilo mej poslano, ampak je ostalo mej papiri Jurčičeve zapuščine. —

Iz tega sledi, da je dobro in praktično za nas, ako uredništvo včasih zavrže in anulira kaj takega, bilo poslano ali ne bilo poslano, ker bi utegnilo povodom služiti domačej bitki; samo mi večletni „dobrovoljci“ ne smemo biti tako rahli in vrazljivi, da bi nas vsaka malenkost spravila ob voljo podpirati domačo žurnalistiko, ker ravno žurnalistika nas še kvišku drži, brez nje bi se komaj znalo za Slovence, še sami ne bi znali zase, tako se pa le najdemo jeden druzega.

Pravijo, da je boljša vojska nego mrtilo, to utegne resnično biti in je resnično po mojem mnenju, dokler gremo složno proti vnašnjemu sovražniku, o domačej vojski to ne ve-

ga prosili pomoči. Uže drugi dan se je pripeljal z brzovlakom g. Winkler, da pregleda nešrečo. Opoludne tistega dne se je potem pripeljal g. deželni predsednik z našim g. okrajnim glavarjem tudi v Ilirske Bistrici. Ker nas je g. deželni predsednik sè svojim pohodom čisto iznenadil, nij se moglo pripraviti nič za njegov sprejem. Kakor blisk se je razširila vesela vest po celej Bistrici in po Trnovem, da je g. deželni predsednik tukaj. Tako so se zbrali nekateri občinski odborniki, sodnijski in davkarski uradniki in duhovniki, da se poklonijo preljubljenemu predsedniku. Žal nam je, da nismo mogli ničesar za sprejem pripraviti. Ob petih popoludne se je odpeljal visokočestiti g. deželni predsednik sè svojim vozom v Št. Peter ter so ga spremili do tja nekateri občinski odborniki, gg. uradniki in druge odlične osobe. Mej „živio“-klici zbranih Ilirčanov in Trnovčanov se je odpeljal preljubljeni in z vsakim prijazni g. Winkler, slovenskega naroda sin. Bog ga nam ohrani mnoga leta!

Notranjski narodni praznik v Dolenjem Logatci.

Doba velikanskih narodnih taborov je uže daleč za nami. Tista gospoda, ki je — sama brez domovine! — skušala in še zdaj skuša, narodu slovenskemu vzeti slovensko njegovo domovino in dragi mu materin jezik, tista gospoda nij rada videla, ko se je njega dni narod v impozantnih trumah in četah pod milim nebom zbiral in slovesno prisegal pri slovenskem svojem imenu, da se ne gane ni za jedno ped, da ne popusti svojega jezika, da ne preneha boriti se za svoje pravo in da hoče z glavo stati za tem narodnim svojim prepričanjem! Tega tista gospoda nij rada videla in tabori — so prestali! Na dobro premišljeno in nameravano škodo kulturno-historičnega in političnega našega razvoja! Ali tabori so tačas uže storili svojo dolžnost in spomin nanje je ostal v narodu pa tudi — hrepenenje po njih. Sosebno v Notranjskej našej domovini cvela je želja in oglašala se: zberimo se, zberimo narod! In to pogostokrat. Letos storiли so notranjski ti rodoljudje odločen korak. Meseca maja, kmalu potem, ko smo bili s treščim srcem položili drazega našega Jurčiča v zemljo, porodila se je misel, da skušajmo vsaj z vsakoletnim razpisavanjem literarnih nagrad iz „Jurčičeve ustanove“ prikrivati in celiti skoraj da brezkončno rano, ki jo je zasekala osoda v mlado naše slovstvo. Ta ideja se je zdela notranjskim rodoljubom primerna in močna

lja; domače vojske se čuvajmo, kolikor moremo, če si pa pri vsej opreznosti pridemo navskriž, sklenimo brž ko mogoče mir in delajmo vsak po svojih močeh v prid domače stvari, a osebna ošabnost naj zgine povsod, varnost in napredok naroda naj bode vsakemu izmej nas vedno pred očmi in pri srci.

Posvetnega dobička ni nagrade ne budem obetel nikomur za delovanjo na slovenskem literarnem polju, ampak:

„Lavor zeleni neovenljivi nas čaka“

pravi pesnik in ta pesnik je vaš spectabilis in te pesnikove besede imajo povedati, da mi slovenski pisatelji, ki budem dobri, mirni in složni, pridemo vsi skupaj po alfabetičnem, če ne po hronološnjem redu v drugo izdanje Jul. pl. Kleimayrove zgodovine slovenskega slovstva, kjer se bude gotovo in čisto brez dvojbe spetilo tudi „kvasično“ ime:

Spectabilis.

dovolj, da dvigne cel notranjski narod po konci! Pokrovitelja in priprošnjika temu lepemu namenu pa bodita prva naša kulturna herosa, sama sveta brata Ciril in Metod! In tako se je za trdno sklenila: „narodna svečanost v spomin sv. bratov Cirila in Metoda, v prid Jurčičevej ustanovi.“ Tabor — se je naredil sam, ker je narod za to!

Od tistega dné, ko je prišla v slovensko deželo vest, da se pripravlja naroden praznik za vse Notranjsko, od tistega dné imeli smo veselo priliko, opazovati neko skrivnostno gibanje v našem narodu notranjskem. In narodne naše nadeje so se morale krepiti, ko smo videli, s kacim ognjem in otročjim veseljem da se naše ljudstvo oprijemlje namenjene si svečanosti. Onim veljavnim narodnim gospodom — bilo jih je blizu 60 —, ki jih je izvrševalni odbor te slavnosti naprosil za posverjenike, nij bilo treba prigovarjati, kamo-li „pritiskati“, da udeležitev bodi obilna! Veselje je bilo odkritosrčno in oni glasovi, vsi za slavnost, niso bili — kupljeni! Posebno teden pred napovedano svečanostjo, ko so po domačih naših vaséh notranjskih uže veliki plakati nazuanjali končno uredbo programa, ko je mož domoljuben kartice za tombolo oddajal zavedajočemu se narodu, ko se je dan za dném bližal zaželjene slavnosti: tedaj tekel je pogovor in razgovor v družbah notranjskih samo o narodnem prazniku in dneva veselili so se vsi; mi pa smo dobili zavest, da slavnost ta hoče delati čast slovenskemu imenu. In zaisto — danes, ko so nam še vsi prizori te slavnosti tako živo pred očmi, kakor včeraj, ko smo jih gledali in veselo uživali, danes lehko rečemo, da se nismo motili!

Zakaj pišemo te dolge uvodne vrste? Zato, da se zopet vidi, tako, kakor se je kazalo, za kom da stoji narod naš slovenski in kako da se zaveda! Vi, nemška in nemškutarska gospoda, ki se še niste naveličali svojih abotnih trditev, da imate narod za seboj, vi še zdaj sami sebi verjamete in druge zapeljujete, češ, da zastopate narod naš in njegovo mnenje, ker imate tisto v nebo vpijočo večino v deželnem zboru: vi, gospoda, poskusite jedenkrat, napravljajte vi slavnosti svojim osebam in svojim principom, in videti hočemo ... Kaj, ničesar ne budem videli! Zakaj velik razloček je, ali napravlja slavnosti tujec ali rojak, renegat ali narodnjak — in velik je razloček, ali se preslavljajo osebe in ideje take, ki so uže v svojem korenju sprivedene in ki morejo in hočejo narod zastrupiti ali pa utopiti. Po tem velicem razločku se ravna tudi simpatije in slovensko naše ljudstvo je uže toli vzbujeno, da loči svojega sovražnika od prijatelja svojega. Zato pa je treba samo izvirnih poročil — vprašanje je bilo uže davno rešeno, kdo da sme govoriti v slovenskega naroda imenu in kdo da pozna interese slovenske naše domovine. Narodna svečanost v Dolenjem Logatci, v nedeljo 7. dan tega meseca je v tisočinah tudi izpregovorila, kakšne da so razmere naše in kakšne da niso! Zato si jo malo natančnejše in živejše vtisnimo v spomin!

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Kranjskega deželnega glavarja) imenovanje ustavovercem ne da miru. Zdaj zopet poročajo v svojih glasilih, da ne bude glavar g. baron Apfalttern, ampak g. grof Thurn. Morebiti so zdaj pravo zadeli! Vlada

je pa tudi neusmiljena, da toliko časa ne uteši njihove radovednosti.

— (Za pogorelce v Cirkljah) pri Kranji je dovolil deželni odbor 500 gld. podpore.

— (Če gavo je bledsko jezero?) Lastnik bledske graščine g. Ruard in erar imela sta tožbo zaradi bledskega jezera; prvi je trdil, da je jezero njegova lastnina, erar pa je menil, da je javno imenje. Višja deželna sodnija je odločila na korist g. Ruarda in obsodila erar, da mora poplačati sodne troške ki znašajo okolo 500 gld. Bledsko jezero je torej privatna lastnina g. Ruarda.

— (Gledé vraničnega prisada na Verižah) se nam piše iz Divače 7. avgusta: Za ostrupljenjem krvi sta umrla doslej dva, bolnih je še 16 osob. Živine je poginilo: 4 goveda, 1 svinja in 1 ovca.

— (Iz Škocijana) se nam poroča, da je bil pri volitvi v krajni šolski svet 7. t. m. mnogozasluženi, posebno pri občinskih potrebah radodarni gospod Pavel Warau, zdravnik, jednoglasno izvoljen predsednikom, a g. Anton Teršinar, narodni graščak, njegovim namestnikom.

— (Odlikovanje). Povodom utelovljenja Vojne Krajine z Hrvatsko dobil je g. Dragotin Lažič, okrajni živinozdravnik v Petrinji, zlati križ za zasluge. Odlikovani, doma iz Laškega trga, je vrl Slovenec, ter zmirom zvest podpornik naše stvari.

Razne vesti.

* (Pri otvorjenji češkega narodnega gledališča) v Pragi se bode igrala 11. septembra opera „Libuša“. Druga predstava bode 12. septembra: „Probuzenci“, tretja dne 13. septembra, nova opera: „Črnohorci“. In potem dalje do 28. septembra se bodo igrale nove igre: „Stary vlastenec“, „Dobrodružci“, „Tvrdi palice“, „Šelma sedlák“. To bode za Čehe velika narodna slavnost.

* (Črnomorsko pravo.) Do zdaj nij bilo v Črnej gori pisane prava, bilo je le ponavdano pravo; zdaj hote napraviti kodeks in da ga izdelala na podlagi ponavdavnega prava, poklican je B. Bogisić v Črno goro, dozdanji profesor v Rusiji.

* (Dragocena najdba.) V Weissdorfu na Saali našli so pastirji želesen zaboček poln raznih zlatnin v vrednosti 20- do 30.000 mark. Zakopal ga je gotovo kdo mej tridesetletno vojsko, zdaj pa je dež odpral zemljo in ga spravil na dan.

* (Grozna nesreča.) Grozna nesreča se je dogodila te dni v pivovaru v Liesingu. Mlad delavec je šel po deski, ki je peljala čez kotel, ki je bil poln vrelega piva; delavec pa je zgubil ravnotežje, nagnil se in pal v vrelo pivo. Potegnili so ga iz tekočine vsega opečenega in brez zavesti.

* (O teženske.) Vse hoté uže ženske, kar imajo moški, emancipacija z orjaškimi kranki napreduje. Poskušali so se moški v planavji, tudi ženske so to storile na Dunaji. Zdaj uže hoté napraviti poseben klub veslalk. Kam pridevo!

Javna zahvala.

Podpisani odbor izreka v imenu celega društva svojo najiskrenje zahvalo slavnemu odboru narodne svečanosti v Dolenjem Logatci, katera sijajno izvršila se je dné 7. t. m., sesteno pa vrlim Dolenje Logaškim Slovenkom za nepričakovano ljubezljivi sprejem ter krasni lavorov venec s trakom, katerega pripeti so blagovolile na našo zastavo v vedni spomin in nas vse obilo obdarile s šopki.

Naydušenih src podali smo se mej Vas, dragi, mili nam notranjski Slovenci, vrle Slovenske, radostnim srcem sledili smo Vašemu preprijažnemu vabilu in danes nam srce polno radosti kipi, ako se spominamo kratkega, a prelepega časa našega bivanja ter razveseljevanja mej Vami. Narodna svečanost v Dole-

njem Logatci nam vsem ostane v najlepšem spominu in zapisati hočemo jo z zlatimi črkami v kroniko našega društva.

Naydušeni in z jednim glasom Vam tedaj kličemo:

Živili notranjski Slovenci, stebri naroda našega, živile ondašnje Slovenke! Živio na rod!

V Ljubljani, dné 9. avgusta 1881.

Odbor „Sokolov“.

Tujci.

9. avgusta:

Evropa: Burton iz Bleda. — Haake iz Bradforda. — Slepovič iz Karlovec.

Pri **Stenu:** Sander iz Merana. — Nomšić z Dušnaja. — Ivanič iz Reke. — Jenič iz Novega mesta. — Kraus, Mirkovič, Biharič iz Zagreba. — Nifergal iz Novega mesta. — Šuntar iz Idrije. — Schappringer iz Finskirchna. — Tomazin iz Trsta.

Pri **Wassil:** Aal iz Nürnberg. — Fischa iz Brna. — Friedländer z Dunaja. — Juvanovič iz Trsta. — Onderka iz Idrije. — Vogel iz Lipske.

Pri **avstrijskem cesarju:** Hallada iz Celja. — Snežičan iz Kamnika. — Stefanič z Dunaja. — Privileggi iz Pirano.

Loterijne srečke.

V Trstu 6. avgusta: 80. 59. 21. 78. 32.

V Lincu 6. avgusta: 19. 73. 82. 48. 76.

Dunajska borza 9. avgusta.
(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	77	gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	"	90	"
Zlata renta	94	"	15	"
1860 drž. posojilo	131	"	75	"
Akcije národne banke	835	"	—	"
Kreditne akcije	366	"	50	"
London	117	"	70	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	34	"
C. kr. cekini	5	"	53	"
Državne marke	57	"	35	"

V Ljubljani, kongresni trg št. 7

prodajale se bodo od danes dalje naslednje reči, na katerih **dobroto in nizko ceno** posebno opozorujemo. — Za **realnost** jamči **dobro ime** naše dolgoletne firme:

CASTNER & OEHLER z DUNAJA.

Velika zaloga trakov, špic in svilenega blaga.

Velika izbirka španskih špic in španskih špienih robcev. — Bogata zaloga vezenih trakov, vlog in začetih vezenin.

Cene za meter v avstr. velj.

Te se vidijo na blagu in so cenó določene.

Platneno blago in blago za hišno opravo.

4/8 Riesen-platno	. . . . .	—15
4/4 Römerstadtsko platno	. . . . .	—20
4/4 Zwittavsko	. . . . .	—20
9/8 Domstädtersko "	. . . . .	—20
5/4 " " "	. . . . .	—23
9/8 Rumburška tkanina v 54 vateln. k.	. . . . .	—28
9/4 Posteljao platno brez šivi	. . . . .	—83
4/4 Atlas-gradeł, modni trakovi	. . . . .	—28
4/4 Damast-gradeł, najlepši dessines	. . . . .	—36
9/4 Gradeł za matrace, trojna vrsta	. . . . .	—36
9/4 Rips za hišno opravo, priljubljeni vzorec	. . . . .	—95
4/4, 9/8, 6/4, 4/4 chiffons od 15 kr. više.	. . . . .	—31
Cic za hišno opravo, izvrstni vzorec	. . . . .	—15
Brisače, neobeljene	. . . . .	—23
" oblejue, gorsko platno	. . . . .	—21
Nanking 4/4 širok	. . . . .	—28
Julet bolji kot nanking 4/4 širok	. . . . .	—45
Servijete, dessert "	. . . . .	—8
mizna oprava	. . . . .	—15
Rutice s pisanim robom	. . . . .	—20
Oxford za srajce, obleko	. . . . .	—17
Kalmuk	. . . . .	—23
Prti h kavi damastni vzoreci	. . . . .	—48
Turške rutice	. . . . .	—40
Rutice za prah	. . . . .	—15
Jute tkanina za zagrinjala in hišno opravo	. . . . .	—36
Jute zagrinjala, obrobljena z draperijo	. . . . .	4,75
Mizni prti, od surovega platna za 60 osob s štirikrat vpognenimi naturnimi franžami	. . . . .	3,20
Garnitura h kavi, modni damast s servjeti	. . . . .	2,63
Pravi francoski Crepes mille fleurs Noveautés	. . . . .	—38
8/4 Posteljno bombažno platno	. . . . .	—60
Platna za obleko, izvrstna pralna, marin-modra	. . . . .	—37
Platnene rutice, Irlandske	. . . . .	—20
" " s krasnim, prav modnim obrobkom	. . . . .	—25
Rutice za otroke	. . . . .	—5
Platna za obleko, surov Belfast	. . . . .	—26
Belgijska platna, doublirana	. . . . .	—27

Razen gori omenjenega blaga so še druge reči na prodaj, ki se pa zaradi pomanjkanja prostora niso posebno naznaile.

Prodajalnica je:

V Ljubljani, kongresni trg št. 7.

Naznanilo.

Zaradi snaženja prostorov ostane kranjska deželna blagajnica od 16. do vstetega 18. avgusta t. l. za strankin promet zaprta.

Od deželne blagajnice kranjske,
v Ljubljani, 8. avg. 1881. (452-1)

Hiša na prodaj.

V Prašah pri Kranji na prodaj je **hiša št. 18.**, kjer je zdaj gostilna in prodajalnica, obočana. Hlev močno zidan. Zraven hiše velik sadni vrt; k hiši pripadajo dve njivi 6 mernikov posvetne. Hiša stoji pri cesti. Cena hiše je 1600 gld. — Več pove **Jože Vrhunec v Kranjski gori.** (435-1)

Dr. Sprangerjeve kapljice za želodec,

priporočane od zdravnih avtoritet, pomagajo tako, da ima človek krč v želodeci, migréno, feber, ščipanje po trebuhi, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v prsi, mastno zgago. Telo se hitro scisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kislino. Davici in tifusu vzmajo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2 žlico vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskuši z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. **J. Svoboda** v Ljubljani, à flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247-24)

Oddaja gostilnice.

Gostilna h. št. 16 v Podbrezjah (Birkendorf) blizu železnične postaje Podmart na Gorenjskem se odda za jedno ali več let. — Natančni pogoji se izvedo pri **Aleši Pavlinu v Podbrezjah** na Gorenjskem. (439-3)

Málin

se daje v **najem** ali pa se **prodaja**; tečajev ima pet. Natančneje se zvá v Dolu (Zaboršt) št. 1. (449-2)

2000 gld.

lehko na leto zaslužijo **gostilničarji** in **kupčevalci**. Brošurica fabrikacij velja 3 gld.; dobi se po poštnem podvetzi: **F. Schlosser, Trst.** (419-16)

NAJBOLJŠI PAPIR ZA CIGARETE
JE
LE HOUBLON
FRANZOSKI IZDELEK.
!! SVARI SE!!
PRED PONAREJEVANJEM.

Ta papir je pravi samo tedaj, oktoma ima vsak list znatenje **LE HOUBLON** in vsak karton spodaj stoječe varstveno znatenje in signaturo.

CAWLEY et HENRY, jedini fabrikantje PARIS.
(153-9)

Rutice h kupicam, bordirane	. . . . .	—20	Tepih Bambus, Hollandski	. . . . .	—90
Gradel za hišno opravo, pisan Dessines	. . . . .	—36	Brnsko sukno za moške obleke in žensko toiletto	. . . . .	1.25
Zamet za hišno opravo v vseh bojah, najtežji izber	. . . . .	1.85	Cvorno blago, sprejano	. . . . .	1.25
Telephon za otroke	. . . . .	—21			
Francoski zephir za obleko	. . . . .	—21			
Satin za obleko, najnoviji Dessins	. . . . .	—31			
Primerjene Creton-obleke	. . . . .	1.70			
Bela špicna zagrinjala, velika zaloga od 25 kr. više.	. . . . .				
Velika izber mizne oprave posteljnega platna in 54 vatnih Rumburg-platen.	. . . . .				
Zensko perilo.					
Corsette, bogato vezljane	. . . . .	—95			
Zenske srajce, bogato olepljane gld. 85, 1.10, 1.40	. . . . .				
Zenske hlače	. . . . .	—95			
Suknjice z Volants od surovega platna, krasno olepljane	. . . . .	—88			
Modno blago.					
Diagonal pomladna saisona	. . . . .	—23			
Barege, gladek in barvan	. . . . .	—15			
Trnito blago	. . . . .	—28			
Cvorno modno blago	. . . . .	—28			
Beige, čisto volnen, gladak in faconiran	. . . . .	—32			
Orleans, črn in barvan	. . . . .	—23			
Toulée, mehak in voljan	. . . . .	—36			
Rrocate, novi, različni vzoreci	. . . . .	—46			
Mozambik, čisto ovježvoleno blago	. . . . .	—28			
Pralno modno blago, čisto platneno	. . . . .	—36			
Cachemir, indijsk, vse barve	. . . . .	—83			
Imperial-Rayée	. . . . .	—36			
Moires, izvrstne vrste	. . . . .	—43			
Rizzi-žamet za modne všitke	. . . . .	—90			
Mille fleur, letno blago, zadnja moda	. . . . .	—38			
Tepih in sukneni blago.					
Tepih s krasnim obrobkom	. . . . .	—26			
" Cocos s traki	. . . . .	—36			
" Jaquard	. . . . .	—41			
" Manilla, Seagat	. . . . .	—52			
" Rollandski	. . . . .	—60			
Svileno blago in žameti.					